

యుద్ధ సంచిక.

వాల్యూం I.]

మద్రాసు : 1941 వ సం॥ ఆగస్టు నెల 22 వ తేది శుక్రవారం

[నె 23 రు

1940—1941.

రెండేండ్ల యుద్ధం లాభనష్టాలు.

ఈ ఆగస్టు నెలాఖరుకి పొట్లరు ప్రారంభించిన యుద్ధం రెండేండ్లు ముగుస్తుంది. ఈ రెండేండ్లలో ఉభయపక్షముల వారికి లాభ నష్టాలు తేఫారువేయు వివరములు యీ దిగువ గలవు :—

1. అక్ష రాజ్యాలు (జర్మనీ, ఇటలీలు).

1940 వ సంవత్సరములో

(అ) విజయములు.

1. పొట్లరు అతివడిగా పోలండును ఆక్రమించెను, కాని మిత్రమండలివారు ప్రమాదం గుర్తించలేదు. వారి భద్రాసీన తనుచూచి పొట్లరు ఒక్కమారుగా పెద్ద యుద్ధం ప్రారంభించెను.

ఫలితం.—నార్వే, నెదరులండ్సు ఫ్రాంసు ఆక్రమించెను. బ్రిటనుకు ప్రమాదం హెచ్చెను.

2. ఇటలీకూడ దోపిడిలో భాగం పంచుకోవచ్చింది. సోమలిలాండును బ్రిటిషువారు ఖాళీచేసిరి.

3. రష్యా తటస్థంగానుండెను, కాని జర్మనీకి అనుకూలమే. ఇతర తటస్థదేశాలుకూడ జర్మనీ దాష్టీకంగాంచి దాని కనుకూలంగానే తలలు వంచుచుండేవి.

4. రుమేనియా అక్షరాజ్యాలతోచేరి తన సూనెగనులను చాలవరకు జర్మనీకి ఒప్పించెను. బాల్కను తటస్థ రాజ్యాలనుండికూడ జర్మనీ సూనె తెచ్చుకుంటూఉండెను.

5. ఫ్రాంసు రేవులను జర్మనీ ఆక్రమించుటచేత బ్రిటనుకు దిగ్బంధం జర్మనీ ప్రకటించగల్గెను.

1941 వ సంవత్సరములో

(అ) నిరోధములు.

1. బ్రిటనుకు ప్రమాదం తొలగి జర్మనీకి, జర్మనీ ఆక్రమించిన దేశాలకు బ్రిటిషువారు దాడిచేతురను ప్రమాదం యెక్కువైంది. రెండువైపుల జర్మనీ యుద్ధం చేయవలసి వచ్చింది. ఆక్రమిత దేశాలలో సంపదంతా తొలగి జర్మనీకి ఆర్థికభారంగానున్నాయి, ఆంధోళనకు కారణమైనాయి.

మిత్రమండలి దేశాలలో భద్రాసీనత తొలగి స్థిరసంకల్పం యేర్పడింది.

2. ఇటలీకూడ జర్మనీ ఆక్రమించిన దేశంగా మారింది. ఇటలీ ఆఫ్రికాలో తన సామ్రాజ్యాన్ని పోగొట్టుకొంది. మధ్యధరాసముద్ర యుద్ధంలో తన నాకాదళమును విమాన దళమును విశేషంగా నష్టపొందింది. ఆల్బేనియాలో గ్రీకులచే ఓడింపబడింది. ముసోలానిని దురాశవలన ఇటలీ అదివరకాణ్ణించిన గౌరవమంతా గోల్పోయి నిందలపాలయ్యెను. మధ్యధరాసముద్రమునందు, మధ్యప్రాచ్యమునందు బ్రిటిషువారి శక్తి నేడు అధికమయి ఇటలీకి ప్రాణసంకటంగానుంది.

3. నేడు జర్మనీ బ్రిటిషువారి నాకాశక్తిచే మట్టివేయబడి, తన సైనికశక్తినంతా రష్యాపై మరల్చెను. లోపాలతో నున్నదనుకొన్న బ్రిటిషువారి దిగ్బంధమే యిప్పుడు పొట్లరుకి, అతని నాజీపార్టీకి అతని దురాశ లన్నింటికి మారణయంత్రంగా పరిణమించగలదు.

బ్రిటనే చివరకు గెలుస్తుందని తటస్థదేశాలకు నమ్మకం కలిగింది. గ్రీసు, యుగోస్లావియాలు జర్మనీపై తిరుగబడినవి, యింకను తిరుగబడగలవు. టర్కీని సర్వదా జర్మనీ బెదిరిస్తున్నను బ్రిటిషువారితో ఒడంబడికను పాటించుచున్నది. దక్షిణ ఆమెరికా స్వతంత్ర రాజ్యాలు తమ దేశాలలో నాజీ కుట్రలను అణచివేసినవి.

4. రుమేనియా మూడోవంతు దేశభాగమును గోల్పోయింది. పంట్లన్ని జర్మనీకి ఎగుమతయి ప్రజలు తిండిలేకుండా యున్నారు. జర్మనీ యుద్ధంలో పూర్తిగా దిగవలసి వచ్చింది. వారి చమురు గనులను రష్యనులు బాంబులువేసి ధ్వంసముచేసిరి. దేశం సంపదంతా పోయింది.

బాల్కను రాష్ట్రములు యుద్ధరంగంగా మారుటచేత సుభిక్షమగు దేశం పాడయి, జర్మనీకే సరకు సరైతే తగ్గిపోయింది.

5. అందుచే అట్లాంటికు సముద్ర యుద్ధం ప్రారంభమయి, యిప్పుడు బ్రిటిషువారు గెలుస్తున్నారు. బ్రిటను నాకామార్గాలు ఎన్నడు మూయబడలేదు. అట్లాంటికు సముద్రంలో జర్మనీ సబ్ మెరైనులు, పెద్ద యుద్ధనౌకలును, ముంచబడినవి. మిగిలియున్న జర్మను యుద్ధనౌకలు రేవులలోనే దాగొనవలసివచ్చెను.

1940

6. జర్మనీ మెరుపు యుద్ధం ప్రకంఠాన్నంతటిని భ్రమించేసెను. జర్మనుపై న్యాయం జరుపరానిదిగ తోచెను.

7. యుద్ధ సామగ్రి అన్నిరకాలు జర్మనీ ఎక్కువగా తయారుచేస్తుండెను.

8. హిట్లరు గూఢచారులు (7 వ వంక్తివారు) యితర దేశాలలో నిరాశులుగా కుట్రలు సాగించిరి.

(అ) ముందు సంగతి :

1. 1940 వ సంవత్సరము శీత కాలంలోగానే జయించగలసని జర్మనీ సమీపించెను.

2. జర్మనీ విమానశక్తి బ్రిటిషువారి మహత్తరమగు నౌకాశక్తిని మించేటట్లుండెను.

3. జయించేపక్షాన్ని చేరే అధిలాప ఇతర దేశాలకు మెండై జర్మనీశక్తి అధికమగుచు, వారి టాంకుదళములు జయింపరానివిగా అగుపడుచుండెను. అయినా,

4. యూరోపుఖండ దిగ్బంధం ఇంగ్లాండు కొనసాగించెను.

5. ఇంగ్లాండుకి హిట్లరు పంపిన శాంతిసందేశం తృణీకరించబడింది.

6. ఇంగ్లాండుపై దాడిచేయుటకు జర్మను విమానదళమునకు సాధ్యంకాలేదు. ఇంగ్లాండులో జర్మనుగూఢచారులు చేరలేకపోయిరి.

7. బ్రిటనుపై జర్మనుదాడి నెప్టంబరు 16 నకు వాయిదా పడింది.

8. మధ్యధరా సముద్రంలో బ్రిటిషువారి అధికారం యింకా యున్నందుకు, ఈజిప్టులో వారి సేన చెక్కుచెదరనందుకు ఇటలీకి ఆశాభంగమయింది.

(ఇ) మొత్తంపై స్థితి.

మొత్తంపై జర్మనీ యుద్ధం త్వరలో ముగించాలనుకున్నది. బ్రిటను విషయంలోతప్ప యితర దేశాల విషయంలో అట్లు చేయగలెను.

1941

6. మెరుపు యుద్ధానికి తగిన ఉజ్జీగ రషియా ఎదుర్కొన్నది. జర్మను నైన్యాలను మించిన నైన్యాలు ఎక్కువ ఆయుధ సంపత్తిగలవి డికోన్నవి. జర్మను నైనా లు జయింపరానివన్ను డా|| గోయిబెల్సు మాట అసత్యమని రుజువయింది.

7. ఆక్రమించిన దేశాలలో ఆయుధ ఉత్పత్తి చేర్చిపూడ జర్మనీ ఎంత తయారుచేయగలదో ఆ గరిష్ఠ పరిమాణము అవుడేచేరెను. బ్రిటిషువారి ఉత్పత్తి యింకను నానాటికి పెరుగుచునే ఉంది. దీనికికోడుగా ఆమెరికా నుండి సామ్రాజ్య దేశాలనుండి సరకు వస్తున్నది. రషియాతో యుద్ధంలో జర్మనీ ఆయుధ సంపత్తియంతా త్వరగా తగ్గిపోవుచున్నది.

8. ఉక్రెనులో జర్మను గూఢచారుల కుట్రలు పూర్తిగా విఫలమైనవి. బ్రిటను జయించగలదను నమ్మకం ఆక్రమిత దేశాలకు కలిగింది. అందుచే యీ గూఢచారుల ప్రచార సాధకము ఎవరు ప్రయోగించిరో వారికే తిరిగి హానిచేయగలదు.

(ఆ) ఏమి జరిగింది :

1. ఇశ్చదుకూడ నీతకాలంలోగానే జయించగలం అని జర్మనులనుకుంటున్నారు. కాని జయంకాక “శాంతి చేశారు తుంది” అని ఆశిస్తున్నారు. అది నిష్పృహతో కలిగిన ఆశ. ఎట్లా శాంతించుకో వారు చెప్పలేకుండా యున్నారు.

2. సన్నని సముద్రాలలో బ్రిటిషు నౌకాశక్తిని శత్రు విమానశక్తి కొంతవరకు నిరోధించెనుకాని నిరుపయోగం చేయలేకుండెను. మహాసముద్రాలందు నౌకాశక్తియే మిన్నగానుంది.

3. ఇందు కనుకూలంగా జర్మనీచేస్తున్న ప్రచారన్నంతా రషియా నమ్మక దూరముగానుండెను.

4. దిగ్బంధం కొనసాగుచునే యున్నది. రాయలు నౌకాదళమునకు అధికంగా యుద్ధ నౌకలు విమానాలు చేర్చబడినవి. విదేశపు మార్కెటులనుండి సరకు నిలచిపోయినందున, రషియాను కొల్లగొట్టి లూటీచేయుటకై రషియాపై హిట్లరు యుద్ధం సాగించెను.

5. “హిట్లరుతోగాని, ఆతని గాంగువారెవరితోగాని మేము ఎక్కుడు సంధిరాయవారములు జరుపము” అని జూన్ 22 వ తేదిన బ్రిటను తరపున చర్చిలుగారు ఖచ్చితంగా చెప్పేరు.

6. రాత్రులందు గురిలేని చాంబు లచ్చటచ్చట చేయడం తప్ప జర్మను విమానాలు ఏమీ చేయలేకున్నవి. ఇప్పుడవి రక్షించుకోడంలో సరిపోతున్నది. విమానయుద్ధం ఇంగ్లాండు నుండి ప్రాంసు ఉత్తరభాగం జర్మనీలమీదకు జరిగింది. ఇంగ్లాండులోకి 7 వ వంక్తి వారెవరు చేరలేకుండిరి.

7. జర్మను దాడి ఎప్పటికి రానేలేదు. బెదిరించడం మాత్రం సర్వదాఉంది. కాని జర్మనీ ఆక్రమించిన దేశాలపై బ్రిటిషువారి దాడియే యిప్పుడు జరుగనున్నది.

8. గత యుద్ధంలో మిత్రమండలి వారికెట్లు ఇటలీ భారమయిందో ఇప్పుడు జర్మనీకి అట్టిబరువే అయింది. ఇటలీ వాగిదగు సోమలిలాండు, అజీసినియా, ఇరీట్రీయా, సిరియాలను బ్రిటిషు సామ్రాజ్యసేన ఆక్రమించియున్నవి.

(ఇ) మొత్తంపై స్థితి.

ఈ యేడాదిలో త్వరగా ముగించాలనే జర్మనీ యత్నాలు విఫలమయినవి. బ్రిటను తన శక్తిని వృద్ధిచేసుకుంటూ జర్మనీని ఎదిరిస్తూనేయుంది. ఇటలీ ఓడిపోయింది. సూర్యకాల్యపై బడాలను జర్మనుల యత్నంకూడా చెడింది. ఇప్పుడు వారి సేనలు రషియా యుద్ధరంగమున అగచాట్లు పడుచున్నవి. అటు రషియాను ఇటు ఇంగ్లాండును ఎదుర్కోవాలని భీతిల్లుచున్నారు.

1940

1941

2. బ్రతును.

(అ) అపుడు ఇంగ్లాండు ఒకటే.

1. యూరోపులో ఇంగ్లాండుకి మిత్రులు లేకుండిరి. ఇంగ్లీషు ఛానలు ఆవతలి రేవులు శత్రువు ఆక్రమించెను.

2. ఫ్రాంసుకు పోయిన బ్రిటిషు నైస్యం తప్పించుకొంది కాని ఆయుధాలను గోల్పోయింది. తమ నెడుర్కొన్న ప్రమాదమును బ్రిటిషు జాతి యిపుడే గుర్తించెను. $\frac{1}{2}$ వంతు ప్రజ నైస్యముతో చేరిరి.

3. యూరోపు ఖండం దిగ్బంధం చేయబడెను. కాని అందుకు తగిన నాకాబలం లేకుండెను. ఆక్షరాజ్యాలు కూడా ఇంగ్లండుకు దిగ్బంధంచేయ ప్రారంభించినవి.

4. ప్రతిరోజు బ్రతునువై దాడి వస్తుందనే ఎదురుచూస్తూ ఉండిరి. కాని గుమిగూడిన శత్రు నాకలన్నింటిని రాయలు విమానాలు చేదించుచుండెవి.

5. జర్మను విమానాల శక్తి వైమానికుల నేర్పులకన్న బ్రిటిషు విమానాల శక్తి వైమానికుల నేర్పు ఎక్కువని రుజువయింది. కాని శత్రు విమానాల సంఖ్య చాల అధికంగా నుండెను.

6. అమెరికా సహాయంచేయడానికి యిట్టపడుచుండెను కాని, యుద్ధ సామగ్రి ఉత్పత్తి కట్టుదిట్టముగ లేదు.

(ఆ) ముందు స్థితి :—

1. అక్టోబరువరకు ఇంగ్లాండు నిలువరించుకో కల్గినచో పీట్లరు గెలిచే అవకాశం నున్నది.

2. బ్రిటిషు ప్రజలు యిదివరకువలెనే చాల వికమత్యం తో తప్పక గెలవాలను స్థిరసంకల్పం కల్గియున్నారు.

3. రాయలు విమానదళంవారి ఆధునత చర్యలు దేశ మంతకు ఉత్సాహం కలిగించినవి.

4. సామ్రాజ్యమంతట నైస్యాలు అతిపడిగ సమకూర్చబడుచుండెను.

5. సముద్రాధిపత్యం యింకా బ్రిటిషువారికేగలదు.

(అ) ఇపుడు యితరదేశాల సహాయం.

1. మిత్రమండలికి లాభాలు.—స్వతంత్ర ఫ్రాంసు, హాలండు, బెల్జియం, నార్వే, జకోస్లావోకియా, పోలాండు, గ్రీసు, యుగోస్లావియా, రషియా, చీనాలు—అన్ని దేశాలు స్వాతంత్ర్య సమరమునందు వికమత్యం కలిగియున్నవి. ఇంగ్లీషు ఛానలు రేవులను జర్మనీ ఆక్రమించుటవలన అట్లాంటికు సముద్రయుద్ధం ప్రారంభమయి, యిపుడవట జర్మనీ ఓడుచున్నది.

2. బ్రిటిను నిలువరించుకొని యుండెను. ఇంకా ప్రమాదం శోలగలేదు. కాని ఆయుధబలం నైస్య బలం పూర్తిగా చేకూరింది. 1940 వ సంవత్సరములో చేరువైన ప్రమాదం 1941 వ సంవత్సరంలో అట్లే యుండెనుకాని, ఇతర యుద్ధరంగాలకు ఇంగ్లాండు నైస్యాలను పంపగల్గుచున్నది.

3. యూరోపు దిగ్బంధం యింకా బిగువయినది. జర్మనీకి దినదినం ఓత్తిడి ఎక్కువవుతున్నది. ఇంగ్లాండ్కి ఆక్షరాజ్యాలు దిగ్బంధం చేయజాలకపోయినవి. కాని కొద్ది సామాను నాకలను ముంచ గల్గినవి. బ్రిటిషువారి యుద్ధం చేయు సమర్థత నానాటికి పెద్దవుచున్నది.

4. దాడి జరుగనేలేదు. రాయలు విమానాల కాకలాకు భయపడి శత్రువు ఆ ప్రయత్నమే పూర్తిచేయలేకపోయెను.

5. శక్తి సామర్థ్యాలు అట్లే యున్నవి. కాని ఉభయాల విమానాల సంఖ్యల వ్యత్యాసం తగ్గుచున్నది. ఇంగ్లాండువై జర్మను విమానాల దాడికన్న జర్మనీవై బ్రిటిషు విమానాల దాడి తీవ్రతరమై వినాశకరమగు బాంబులు అధికంగాపడి జర్మనీకి నష్టం అధికమయింది. బ్రిటిషు విమానాలే యిపుడు ముందంజ వేస్తున్నవి.

6. యుద్ధంలో ప్రత్యక్షంగా దిగిపోవడం తప్ప తక్కిన సహాయం అంతా చేయడానికి అమెరికా ఒప్పుకుంది. బ్రిటిను తప్పక జయించువని రుజువైతగా, తదితర అమెరికను నాయకులు ప్రకటించిరి. 50 డిప్లొమేట్ల విమానాలు అమెరికా పంపింది. అధ్యక్షుడుగ రుజువైట్స్ తిరిగి ఎన్నుకొనబడెను. అట్లాంటికు సముద్రం కాపలాకాయుట కంగీకరించి, బినులాండుకు అమెరికా సేన పంపబడెను. ఇదంతా అమెరికా ఇంగ్లాండుకుచేసిన సహాయమే. అమెరికాకూడ యుద్ధంలో దిగుతుందని జర్మనీకి మహాభయంగా ఉంది. యుద్ధసామగ్రి తయారు మంచి కట్టుదిట్టములతో జరుగుచున్నది.

(ఆ) జరిగినది :—

1. పీట్లరు గెలిచే అవకాశం పోయింది. ఇపుడాతడు కడుదీర్ఘకాలం యుద్ధం సాగించాలి.

2. బ్రిటిషు ప్రజలను సామ్రాజ్య ప్రజలను నాటి అధికారం అణచివేసి ప్రపంచంలో స్వాతంత్ర్యం కలబొల్పాను స్థిరసంకల్పం కల్గియున్నారు. లండను యీ ఉద్యమానికి కేంద్రంగాయింది.

3. ఈ చర్యలు అంగ్లేయులకేకాక, ప్రపంచంలో స్వతంత్ర దేశాన్నింటికి ఉత్సాహం కలిగించినవి. అన్ని యుద్ధరంగాలలో బ్రిటిషు విమానాలు పోయి యుద్ధంచేసి ఆసమాన భూతిని బడయుచున్నవి.

4. ఇంకను నైస్యసమీకరణ జరుగుచున్నది. 1942 వ సంవత్సరములో పూర్తియగును.

5. అట్లాంటిక్ సముద్రంలో మాత్రం బ్రిటిషువారి నాకాధికృతకు అడ్డు కన్పించింది. శత్రువెంత కృషిచేసిన యీ అధికృత తగ్గించలేకుండెనని రుజుయైనది.

1940

6. ఈజిప్టుకి శత్రు భయం. ఆఫ్రికాలో అనేకచోట్ల దాడి చేయుటకు ఇటలీ ప్రయత్నించుచుండెను. బ్రిటిషు సోమలీలాండు గోల్ఫ్ యిన్నా తాత్కాలిక నష్టంగా ఎంచబడెను.

మొత్తంపై స్థితి.

ఫ్రాంసు, హాలండు, నెదరులండునందు జర్మనీ విజయం చూస్తే ఇంగ్లాండుకి భీతిగానే యుండెను. కాని దేశములంతా ధైర్యంగానుండి, శత్రువు నెదుర్కొగలమనే తలంచి యుండిరి. బ్రిటిషు నాకాశక్తి అక్షరాజ్యాల ప్లానులను అపడే తారుమారు చేయుచుండెను.

1941

గి. ఆఫ్రికాలో బ్రిటిషు వారే దాడి ప్రారంభించి ఇటలీ నైస్యాలకు దిగ్భ్రమ గొల్పిరి. ఇటలీ నేనకు బ్రిటిషు నేనకు 3 : 1 వ్యత్యాసమున్నా, బ్రిటిషు నేనలు ఇరిటియా, అబి సీనియాల నాక్రమించి, తమ సోమలీలాండును తిరిగి తీసుకున్నవి. సిరియాను ఆక్రమించి, ఇరాకులో తిరుగుబాటును అణచివేయుటవలన ఇండియాకు, మధ్యప్రాచ్యదేశములకు శత్రువుల ముప్పు తప్పిపోయింది. ఇపుడు తనమిత్ర దేశమగు టర్కీ సరిహద్దులకు బ్రిటిషు రాజ్య సరిహద్దులకు చేరువయ్యెను. బాల్టికు రాజ్యాలను, క్రీటు దీవిని శత్రువు ఆక్రమించినా మధ్యధరాసముద్రమంతా బ్రిటిషు నాకాదళాధికారంక్రిందనే యున్నది.

మొత్తంపై స్థితి.

రషియా యద్ధం యింకా సమాప్తి కాలేదు. ముఖ్య ఘట్టం యింకా ముందరేయుంది. జర్మనీ నైస్యాలు చాగా దెబ్బతింటున్నా, యింకా గడితప్పలేదు. ఈ నైస్యం గూఢ మూస్తాగాని యూరోపులో శాంతియుండదు. బ్రిటిషు నాకాశక్తి చే హిట్లరు యూరోపులోనే బంధించబడును. బ్రిటిషు విమానాలు జర్మను వగయిరాలను, పరిశ్రమలను, మంటగల్లు చున్నవి. ఇంగ్లాండు ఆత్మసంతుష్టితో ఉదాసీనంగా ఉరుకోలేదు. నైసికశక్తి, ఆయుధశక్తి, పూర్తిగాలిగి, మిత్ర మండలిదేశాల సహాయంతో భీతి తొలగియున్నది. గెలుస్తామన్న ధైర్యం కల్గియుండుటకు హేతువుగలదు.

రూజువెల్ట్—చర్చిలు సమావేశము.

యద్ధం సాగించుటకు, శాంతి నెలకొల్పుటకు ఎనిమిది ముఖ్య సూత్రాలు.

బ్రిటను అమెరికాల ఆదర్శములు ప్రకటించిరి.

అమెరికా ప్రభుత్వాధ్యక్షుడగు రూజువెల్ట్ గారు యీ యేడు ఫిబ్రవరి మాసంలో బ్రిటిషు ప్రధానమంత్రియగు చర్చిలుగారిని చూడదలచిరి. కాని ఇపుడు గ్రీసు క్రీటు దేశాల్లో ఘోర యద్ధం సాగుచున్నందున వీలకాకుండెను. యుద్ధానికి సంబంధించిన సమస్య లన్నింటిగురించిని, తరువాత శాంతి నెలకొల్పినపుడు తిరిగి ద్వేషాలు పెరక్కుండా చేయాల్సిన యేర్పాట్లను గూర్చిని, ఇపుడు ఇంగ్లాండుకి ఎటువంటి సహాయం చేయాలో జర్మనీ ఆక్రమించిన దేశాల దౌర్భాగ్యస్థితి యెట్లున్నదో యీ విషయాలన్నీ చర్చిలుగారితో రూజువెల్ట్ గారు స్వయంగా చర్చించదలచిరి. గత వారం వీరుభయలు, ప్రపంచంలో యితరులెవ్వరికి తెలియకుండా ఎక్కడో ఒకచోట రహస్యంగా కలుసుకొని చర్చించేరు. వారేమి మాట్లాడేరో ఆ వివరాలన్నీ యింతవరకు ప్రకటించబడలేదు. కాని యద్ధం సాగించడం, తరువాత శాంతి స్థాపించడం గూర్చి అమెరికా-యింగ్లాండుల ఉద్దేశాలను తెల్పుచు వారుభయలు చరిత్రాత్మకమగు ఒక ప్రకటన చేసేరు. అందు యిట్లున్నది:—

అమెరికా అధ్యక్షుడును, బ్రిటిష్ ప్రధానియు తమ ప్రభుత్వముల తరపున ఒకచో సమావేశమయి, యికముందు యుద్ధానంతరం ప్రపంచంయొక్క భవిష్యత్ షేమానికొకాను ఈ క్రింది సూత్రములను ఆచరిణలో పెట్టుట అవసరమని నిశ్చయించిరి:—

(1) ఇతర దేశముల ప్రదేశమును ఆక్రమించుటగాని, వాటిపై అధికారం చలాయించుటగాని బ్రిటను-అమెరికాల ఉద్దేశంకాదు.

(2) ఏదేశంయొక్క భూభాగమునూ ఆ దేశంయొక్క ప్రజల సమ్మతి లేకుండ మరోదేశం తీసుకోరాదు.

(3) ప్రతిదేశం ప్రజలును తామెట్టి ప్రభుత్వ విధానంచే పరిపాలించబడవలెనో నిర్ణయించుకొను హక్కు వారే కలిగియుందురు. ఆ హక్కును అమెరికా-యింగ్లాండులు

గుర్తించుచు, అట్టి స్వపరిపాలనా హక్కు తొలగించబడిన ప్రజల కవి తిరిగి ఒసంగబడునట్లు చేయగోరెదరు.

(4) పెద్ద దేశములకును చిన్న దేశములకును, విజయంపొందిన దేశములకును ఓడిన దేశములకును, తమ ఆర్థికాభివృద్ధికి అవసరమగు ముడిపదార్థములను ప్రపంచంలో ఎక్కడున్నా తెచ్చుకొనుటకు, స్వేచ్ఛా వ్యాపారం చేయుటకు సరి సమానమగు అవకాశము లుండవలెను. బ్రిటను-అమెరికాలు తామిపుడు నిర్వర్తించవలసిన బాధ్యతలకు లోబడి ఈ అవకాశములు కలిగించుటకు గట్టి ప్రయత్నమునుచేయును.

(5) కార్మికుల ఆభివృద్ధికి, ఆర్థికాభివృద్ధికి, సంఘశ్రీమమునకు ఎట్టి కార్యక్రమము అవసరమా అది వివిధ దేశములు కలిసి నిర్ణయించునట్లు యేర్పాటు చేయబడును.

(6) నాజీ దౌష్ట్యము అంతమొందిన పిదప ప్రతి దేశంవారును తమ సరిహద్దులలో నిర్భయంగా కాలం గడుపుటకును ప్రతి దేశంలో ప్రతివాడును దారిద్ర్యము, భయము లేకుండా బ్రతుకుటకు వీలుండునట్టి శాంతి నెలకొల్పదలచిరి.

(7) అట్టి శాంతివలన అన్ని దేశములవారు సముద్రములమీద రాకపోకలు జరుపుటకు సరిసమానమగు హక్కుండవలెను.

(8) ప్రపంచ శ్రీమముకొరకు నైతిక సూత్రముల ననుసరించి అన్ని దేశములను దౌర్జన్య ప్రయోగమును మానుకొనవలసని అమెరికా, బ్రిటనులు నమ్ముచున్నవి. తమ సరిహద్దులనుదాటి యితర దేశములను ఆక్రమించు ఉద్దేశంతో ఆయుధములను ప్రయోగించుటకు జంకని దేశాలు కొన్నిగలవు. వాటివలన ప్రపంచ శాంతికి భంగం కలుగకుండుటకై, ప్రపంచ శాంతి రక్షణకై శాశ్వతమగు యేర్పాటు చేయబడువరకును, అటువంటి పరదేశాక్రమణగల దేశములను నిరాయుధ మొనరించుట అవసరము. శాంతిని కాంక్షించే దేశాలకు యిటువంటి దేశములవల్ల కలుగు ఒత్తిడిని తగ్గించుటకు అనుసరింపదగ్గ యితర చర్యలుగూడ అమలుజరుపబడును.

అంగడి అన్నే బ్రటిషు పాలికలు చిచ్చు పొంబులను తిర్చుట.

జర్నను విమానదళములనుండి పడిన ఇన్ఫిన్టీయరీ పొంబులను చల్లార్చుటకు వెంట్రి, లండన్ స్టోరులోని పాలికలుచేరి ఒక స్థైరు బ్రిగేడును ఏర్పాటు చేసినారు. ఆభ్యాసముకొరకు పాలికలు, స్టోరు యొక్క పైకప్పు మీదికి ఎక్కుటను ఇచ్చట చూడవచ్చును.

ఇండియాకు కూడా వర్తించును.

బ్రిటిషు డిప్యూటీ ప్రభునియు లార్డు ప్రెస్సీలును అగు ఆట్లీగారు, యీ ప్రకటనను ఆగష్టు 14 వ తేదిన గురు వారంనాడు కేడియూద్వారా ప్రపంచం అంతటికీ తెలిపేరు. దీని అంతరార్థమును మునాదొక సభలో వారు విప్రులంగా యిట్లు చెప్పిరి:—“మనం కోశే స్వాతంత్ర్యం అందదు ప్రజలకు అందజేయాలని మా కార్మిక పక్షంవారు కోరుతున్నారు. గురువారంనాటి ప్రకటన ఆన్ని జాతులవారికి ఆసీయా వాసులకు, ఆఫ్రికా వాసులకునూడ వర్తిస్తుంది”. ఇంగ్లాండు యే స్వాతంత్ర్య, సంక్షేమములకొరకు యిపుడు యుద్ధం చేస్తున్నచో ఆ స్వేచ్ఛాభద్రతలు మానవకోటి అందరికి సర్వసారికీ తెల్లవారికినూడ వర్తించు జేయాలని వారి యుద్దేశము. వారికా యిట్లు చెప్పేరు:—

“తెల్ల జాతులవారు సర్వ జాతులవారికి చేస్తున్న అన్యాయాలను మా కార్మిక పక్షంవారు సర్వదా గుర్తిస్తున్నారు. ఎక్కువ జాతులవారి సౌఖ్యం సంపదా వెంపాం దించుటకు పాటుపడే తక్కువ జాతులవారుండే నివాసస్థానములే వలన రాజ్యములనే ప్రాత ఆధిపత్యం కాలంగడ చినకొలది మరుగునబడి, అంతకన్న ఉన్నతభావాలు యేర్పడుచున్నందుకు సంతోషించుచున్నాము. నిన్న నేను ప్రకటించిన ముఖ్య సూత్రములు ప్రపంచంవారో ఆన్ని జాతులవారికి వర్తించునని నేను నమ్ముచున్నాను.”

ఈ సమిష్టి ప్రకటనను స్వాతంత్ర్య అభిలషించే దేశాలన్నియు హర్షించినవి—ఇంగ్లాండు, ఆమెరికా, ఆఫ్రికావేశ రాజ్యములు, వలస రాజ్యములు, ఇండియా యిపుడు జర్ననీ కాలు క్రింద నలుగుచున్న దేశాలు నూడ అంగీకరించినవి. బ్రిటిషువారి శాంతి విధానం ఆమెరికా ప్రజలకోపును మరింత స్పష్టంగా తెలిసింది. కనుక, వారును ఉత్సాహపడెంది.

జర్ననీ విముఖత్వం.

ఈ ప్రకటనవలన నాజీ దౌష్ట్యం క్రింద నలగిపోవుచున్న నీడిత దేశాలకు ఉత్సాహం కలిగి, జర్నను చువాలనపై తిరుగ

బడెదరు. కావున జర్ననీకి యీ ప్రకటన యిట్టంలేదు. జర్నను కేడియూజో దీనిని మూలనాడుట ఆవుడే ప్రారంభమయింది. ఇది వాల పురాతనమయిందని, తుప్పు పట్టిన పెట్రోలోనుండి తీయబడిన చికివస్త్రి లాంటిది ప్రకటన యిని, దీనిలో చెప్పిన భర్తవన్నాలు అమెరికా ఇంగ్లాండులే అనుసరించలేవని జర్నను అంటున్నారు. ఆన్ని దేశాలకు స్వేచ్ఛా వర్తక సౌకర్యములుండాలని, నాకా మార్గాలను నిరోధించుటరాదని నీమలు చెప్పుతూ, అమెరికా ఇంగ్లాండులు జర్ననీకి దిగ్బంధం ఎందుకు చేస్తున్నారని, వ్యాపార భార్యులు కంపెనీల జాబితా లెందుకు ప్రకటిస్తున్నారని జర్ననీ అడుగుచున్నది. రూజువెల్టు కొన్ని రేఖల నాశించి యిట్లు చేస్తున్నాడని నిందకూడా వేసింది. జర్ననీ ప్రభుత్వం ప్రపంచమంతా అధికారం వలాయించాలని యత్నించుచు చేతను, వెనుక పెద్ద సైనికబలం పెట్టుకొని కొన్ని యుద్ధాలచే యూరోపు, ఆసియా, అమెరికాలు మూడింటిని వశపరుచుకోవాలని ప్రయత్నించుట చేతనే, యీ జనీషాగ్గరం, వర్తకనిషేధం అమలుజరుపబడినదని జర్ననీ మరచిందికాబోలు.

ఆఫ్రికా వాయవ్యదిక్కున ఆట్లాంటికు సముద్రతీరాన ఉన్న ముఖ్యులుగా డాకరురేవు రక్షణవాధ్యత తనమ్ముని ప్రాంతు ప్రభుత్వానికి జర్ననీ ఒత్తిడి కలుగజేయున్నది. వేసంగికాలం ముగిసేసేపు రష్యాలో ఉకరెను, సల్వి సముద్రం, దార్జనల్సు జలసంధి, కెంచెవారి డాకరురేవు తన వశమయిపోతే హిట్లరు యూరోపులో సంద్యుక్తరాష్ట్రముల ప్రభుత్వం యేర్పాటు చేయవలెనను.

నాజీ పరిపాలన క్రింద నుండి యూరోపు ఎట్టుండునో తెలియదా? స్వేచ్ఛగ ముగ్గాడుకొనుటకు వీలుండదు. పత్రికలు యిట్లంవచ్చినట్లు వ్రాయ వీలుండదు. ప్రజలు సర్వదా భయంతో మొలగాలి. గడిచాటితే బెయిలో తొక్కుతారు. దేశంలో సంపదంతా పాలకులు దోచుకుంటారు. ఆఫ్రికా, యూరోపు భండములంతటి వర్తకం, పరిశ్రమలు, వ్యాపారులు నాటిం చేతులో ఉంటాయి. క్రొత్త విధానం ప్రకారం లాభాలన్ని వారికి, వారే ఆఫ్రికారులు.

యూరోపులో వారు తలపెట్టిన నూతన విధానంలో నూతన త్వం యేమి ఉండదు. అదివరకు చేయుచున్న ప్రజాపీఠన నిరంకుశత్వమే యిక్కడ కొత్తగా స్థాపించబడును.

కావున, దూజువెల్లు-చర్చిలుగార్లు తమవిధానమును తెల్పుచు గావించిన ప్రకటన చాలముఖ్యమయినది. హిట్లరు నూతన

ఈ వారంలో యద్ధ వార్తలు.

విమానదాడులు.

14 వ తేదీ పగలు వందల కొలది బ్రిటిషు విమానములు ఫ్రెంచి తీరముపైకి దాడి పెడలి బుల్గాను మొదలగు రేవులపై వేలకొలది బాంబుల వర్షించెను. జర్మన్ విమానములు వచ్చి యెదుర్కుగా వానిలో 14 పడగొట్టబడెను. 5 బ్రిటిషు విమానములు తిరిగిరా లేదు. ఆరాత్రి 300 బ్రిటిషు విమానములు జర్మనీయందలి, హానోవరు, బ్రక్ విల్, మెట్టెర్గు ఆను పారిశ్రామిక పట్టణములపై చాలనేపు బాంబుల వర్షించెను. బర్లిను పైనగూడ చాల బాంబులుపడినవి. 16 వ తేదీ పగలు, చాల బ్రిటిషు విమానదళములు ఇంగ్లీషు సముద్రముపైన, ఫ్రెంచి తీరపు రేవులపైనను విహరించి, శత్రునౌకలను రేవు పట్టణాలను బాంబుల వర్షముతో ముంచియెత్తెను. నెయింటు ఓమరు విమానాశ్రయము ధ్వంస మొనర్చబడెను. 18 శత్రు విమానములు శిథిలమొనర్చబడెను. 4 బ్రిటిషు విమానములు తిరిగిరా లేదు. రాత్రి కలోను, డస్సెల్డార్పు మొదలగు, జర్మనీలో రూరు రైను ప్రాంతములందలి పారిశ్రామిక పట్టణములపై బ్రహ్మాండమగు దాడుల సాగించెను. 19 బ్రిటిషు విమానములు తిరిగిరా లేదు. రాట్టార్డాం రేవుపైన, మరీ లీ వమగు దాడి జరిగెను. 17 వ తేదీ రాత్రి వాతావరణం అనుకూలముగ లేకపోయినను 100 బ్రిటిషు విమానములు, జర్మనీలోని పడమటి ప్రాంతమునందలి బ్రెమెన్ సూయిఫ్ బర్గు మొదలగు ప్రదేశములపై బాంబులను గుర్పించెను. జర్మను విమానములు ధ్వంసమొనర్చబడెను. 2 బ్రిటిషు విమానములు తిరిగిరా లేదు. 18 వ తేదీన పగలు మరల ఫ్రెంచి తీరపు రేవులను, లిల్లీ మొదలగు దుర్గములను యెదిర్చి అచటి నౌకలమీదను, రైలుస్టేషనులు మొదలగు వానిపైనను అగ్నివర్షమును గురిపించిరి.

19 వ తేదీ మంగళవారం రాత్రి బ్రిటిషు విమానములు జర్మనీ పశ్చిమ ప్రాంతములపై విస్తారమగు దాడుల జరిపెను. జర్మను నౌకా నిర్మాణశాలలగల కీలు రేవు పైన వేల కొలది పెద్ద పెద్ద బాంబులు వర్షించబడెను. హాలండులోని విమానాశ్రయములపై గూడ చాల బాంబులు వేయబడెను. ఈ దాడులనుండి రెండు విమానములు తిరిగిరా లేదు.

20 వ తేదీన తూర్పునుండి బ్రిటిషు విమానములు పడమటి నుండి రష్యను విమానములువచ్చి బర్లిను నగరముపై బాంబులు వర్షించెనని జర్మనులు అంగీకరించిరి.

13 వ తేదీ బుధవారం రాత్రి బ్రిటనుపై యెక్కడనూ శత్రు విమానదాడి ఆసలులేనే లేవు. 14 వ తేదీ రాత్రి ఆతి స్వల్పమైన దాడులు అక్కడక్కడ జరిగినవి. బ్రిటిషు ఈశాన్య భాగంలోను, తూర్పు జిల్లాలలోను విడ్డంగులు ఉత్తర ప్రాంతములోను బాంబులు పడినవి. స్వల్పంగా ప్రాణనష్టం, ఆస్తి నష్టం సంభవించినది. 15 వ తేదీన పగలు ఒక్క విమానం మాత్రము తూర్పు ఆంగ్లియా జిల్లాపైకి వచ్చి అక్కడక్కడ బాంబులు వేసిపోయెను. దానివలన ఆస్తికిగాని, ప్రాణాలకుగాని యేవిధమగు నష్టమును కలుగ లేదు. 16 వ తేదీ రాత్రి ఇంగ్లాండు ఆగ్నేయ తీరపు పట్టణములమీద, మిడ్లండ్సు జిల్లాలోను చాలచోట్ల బాంబులు పడెను. ఒక పట్టణంలో కొంత ప్రాణనష్టం గలిగింది. ఆస్తికి విశేష నష్టంకలుగలేదు. ఒక శత్రువిమానం పడగొట్టబడినది. 17 వ తేదీ రాత్రి కొన్ని విమానాలు బ్రిటనుపైకి వచ్చి ముక్త్యమగు పారిశ్రామిక పట్టణములలోనొకటి యగు హల్లు నగరముమీద చాల బాంబులు వేసెను. కొంత

విధానంపై యిది సవాలు. జర్మనీ ఆక్రమించిన దేశాల బానిసత్వ విముక్తి స్వాతంత్ర్య ప్రదానము వాగ్దానం చేయబడెను; ఆయుధ విస్తరణమును, యిక్కుమందు యిట్టి ప్రమాదాలు లేకుండా వారిండుటకును వాగ్దానం చేయబడెను.

నష్టము గలిగినది. ఇంకను చాల ప్రదేశములలోగూడ బాంబులు పడెను గాని యెక్కువ నష్టం కలుగలేదు.

మంగళవారం రాత్రి బ్రిటను ఆగ్నేయ భాగంలో స్వల్పముగ బాంబులు పడెను కాని నష్టమేమియు గలుగలేదు.

20 వ తేదీన ఒక జర్మను విమానము, విస్లాండు పైకివచ్చి చాలనేపు విహరించి పోయెను. కాని బాంబుల వేయలేదు.

జూలై నెల అంతలోను కలసి మొత్తం 300 జర్మను విమానాలైనా బ్రిటనుపైకి దాడిరా లేదు. ఈసంఖ్య, ఒక్కరోజున జర్మనీ, ఫ్రాన్సులపై దాడుల జరుపుచున్న బ్రిటిషు విమానాల సంఖ్య యంతైనా లేదు.

ఇటలీ—ఆఫ్రికా—మధ్యధరా.

బ్రిటిషు విమానములు 13 వ తేదీ బుధవారం రాత్రి, ఉత్తరాఫ్రికాలోని బడియా, డెర్నా, బెంఘాజీ మొదలగు రేవులపైనను, ఆయుధ సామగ్రిని తీసుకొని పోవుచుండు మోటారు లారీలపైనను చాలదీర్ఘమగు దాడులు సాగించెను. ఒక రైల్వే స్టేషను ధ్వంసమొనర్చబడెను. టూబూక్రు నందలి బ్రిటిషు సైన్యములూ రాత్రి ఆకస్మికముగ, ముట్టచించియున్న జర్మను సైన్యములపై బడి, ఒక కాశలా దళమును పూర్తిగ నిర్మూలించెను. పిమ్మట లోనికి చొచ్చుకొనిపోయి, తీవ్రముగ నెదిర్చి కొందరిని ఘోరముగ చంపితిచ్చిరి. 15 వ తేదీ రాత్రి, ఇటాలియనుల సినీలీ ద్వీపమునందలి కాటనియో నగరముపై బ్రిటిషు విమానములు తీవ్రమగు దాడి జరిపెను. చాల నష్టము గలిగినదని ఇటాలియనులుగూడ అంగీకరించిరి. 17 వ తేదీ రాత్రి టూబూక్రు వద్ద ఉభయపక్షములకు తీవ్రమైన పోరాటమే జరుపబడెను. ఆరాత్రి బ్రిటిషు విమానములు, నైరాఖ్యుస్ రేవుపై భయంకరమగు దాడినిసాగించినవి. బ్రిటిష్ బాంబులవలన నగరమంతయు ఇండుమించు పూర్తిగ ధ్వంసమైపోయెను. రేవునందలి నౌకలకుగూడ చాల నష్టము కలిగెను.

14 వ తేదీ శత్రువులు సూయజు కాలువ ప్రాంతముపైనను సైక్రెస్ దీవిపైనను విమాన దాడి సల్పిరి. సూయజువద్ద 7 గురు మరణించిరి. 9 మందికి గాయములు తగిలెను. సైక్రెస్ దీవిపైనగూడ ఆ రోజున రెండు దాడులు జరిగెను. 18 మందికి గాయములు తగిలెను, 4 మరణించిరి. మరునాడుగూడ శత్రువులు యిదే విధంగా రెండు దాడులు సాగించిరి.

15 వ తేదీ రాత్రి బ్రిటిషు విమానములు, మధ్యధరా సముద్రమున ప్రయాణమొనర్చుచున్న శత్రు నౌకల జట్టు నొకదాని నెదిర్చెను. అందు 5 సరకుల స్టీమరు వానికి రక్షణగ మరికొన్ని డిస్ట్రాయరులు వుండెను. వానిలో 6,000 టన్నుల నౌక యొకటి, 3,000 టన్నుల నౌక మరియొక్కటి ఒక డిస్ట్రాయరు ముంచివేయబడెను. ఆ రోజుననే, డచ్చి జలాంతర్గామి యొకటి 5,000 టన్నుల సైన్ల నౌకను, 1,000 టన్నుల నౌక ముంచివేసెను.

15 వ తేదీన, దక్షిణాఫ్రికా రేవునుండి చాల నౌకలు వైసికుల నెక్కించుకొని మధ్య ప్రాచ్యమునకు ప్రయాణమొనర్చెను. ఆఫ్రికా ప్రధానియగు స్టెట్సుగారుగూడ యీజిప్తునకు విమానములో ప్రయాణమొనర్చెరి.

నౌకా నష్టములు.

బ్రేజిలునుండి సరకుల చెచ్చుకొనుచున్న నార్దెసి (3,667 టన్నులు) అను జర్మను నౌకను, స్టిల్లా అను ఇటాలియను

నాకను బ్రిటిషు నాకలు 15 వ తేదిన ఆట్లాంటికు సముద్రమున పట్టుకొని స్వాధీనపరచుకొనెను.

17 వ తేదిన సముద్రములలో మందుగనులను పట్టుడిచి వేయి వనుల కుచయోగించు బ్రిటిషు నాక యొకటి ముంచి వేయబడెను.

“హరిక్ష్ మెల్లు” అను బ్రిటిషు నూనె నాక (8,000 టన్నులు) అగస్టు 6 వ తేది ప్రాంతమున శత్రువులచే ముంచి వేయబడెను. అందువని చేయవారిలో 12 మంది సురక్షితముగ బ్రతికుచేరిరి.

సంగ్రాహారంభమునుండి, 1941 వ సం॥ అగస్టు 18 వ తేదీవరకు జర్మనీ తాలూకు 2,321,000 టన్నుల నాకలు, ఇటలీ తాలూకు 1,533,000 టన్నుల నాకలు, ఫిన్లండు తాలూకు 34,000 టన్నుల నాకలు, ఇతరులవి 119,000 టన్నుల నాకలు—పట్టుబడుటవలన నేమి ముంచివేయబడుటవలననేమి—నష్టమైనవి అని బ్రిటిషు అధికారులు ప్రకటించిరి.

తటస్థ దేశములు.

ఆర్జెంటైనా (దక్షిణ అమెరికా) ప్రభుత్వము, సంగ్రాహము నందున్న దేశముల తాలూకు తమ చేతులందున్న 20 నాకలను స్వాధీనపరచుకొని భుజయోగించుకొనుటకు నిశ్చయించెను. వీని పరిమాణము 2 లక్షల టన్నులుండును. హ్యూటా దీవియందలి ఆస్పిను (కాస్పిలేటులు) ప్రతినెలల కార్యాలయమును మూసివేసి వెడలిపోవలసినదని ఖ్యాత ప్రభుత్వము వారు తరువుగావించిరి.

జర్మనులు ఆర్జెంటైనా నుండి తమ రాయబారిని ఉపసంహరించుకొని రాజకీయ సంబంధముల తెగగొట్టుకొనిరి.

వేలకొలది జర్మను నైత్యములు స్పెయినుగుండా వెళ్ళుచున్న వను వదంతులు అసత్యమని స్పెయిను అధికారులు ప్రకటించిరి.

పోర్చుగలు కాలనీలలో యొకటియగు మజాంబిక్ దీవియందలి పోర్చుగలు ప్రభుత్వాధికారులు, స్ట్రెబుస్ నేనాని (దక్షిణాఫ్రికా ప్రధాని) వద్దకు రాయబారమువెడలి బ్రిటిషు వారు కోరినంతనే పోర్చుగలుతో సంబంధము తెంచుకొని మిత్రమండలికనుకూలమగు స్వతంత్ర ప్రభుత్వమును ప్రకటించెదమని వాగ్దాన మొనర్చినటుల స్పెయిను పత్రికలు ప్రకటించెను. పోర్చుగలు రాయబారి స్పెయిను విదేశాంగ మంత్రిని కలసుకొని అట్టి వదంతులు పూర్తిగ నిరాధారమైనవని తెలియజరిచెను.

అమెరికా-ఆట్లాంటిక్.

అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్ర ప్రభుత్వపు అధ్యక్షుడగు రూజ్వెల్టును, బ్రిటిషు ప్రధానమంత్రియగు చర్చిల్లును, ఆట్లాంటికు సముద్రమున వొకచోట తమతమ యుద్ధ నాకలపై సమావేశమై యుద్ధ నిర్వహణ విషయములను, అంతర్జాతీయ సంబంధములను చర్చించుకొని ఉభయ దేశములను అనుసరింపదగిన కార్యక్రమమును నిర్ణయించుకొనిరి. వై చర్యలయందు బ్రిటిషు-సంయుక్త రాష్ట్ర నైనిక శాఖల ప్రధానాధికారు లందరును పాల్గొనిరి. సంగ్రాహమును సాధించుటలో తమ ఆశయములను, విజయానంతరము తాము ప్రపంచమున నెలకొల్పదలచిన శాంతిని సూచించుచు వీరు 8 సిద్ధాంతముల నిర్ణయించిరి. ఉభయదేశముల తరపునను, బ్రిటిషు ప్రభుత్వ ఉప ప్రధానియగు మేజరు ఆట్లీగారు వానిని 14 వ తేదిన ప్రకటించెను. చర్చిలు, రూజ్వెల్టు కలసి స్లోవియటు రష్యా ప్రధానియగు స్టాలిను కొక సందేశమందిరి. బ్రిటన్, సంయుక్తరాష్ట్రములనుండి కొందరు ప్రధాన నైనికోద్యోగులను పంపెదమనియు, అన్ని యుద్ధరంగములలోని ఆవశ్యకతలను, రష్యను నైనికాధికారులు వారితో చర్చించి తమకు కావలసిన ఆయుధ సామగ్రిలను నిర్ణయించవలసినయు, బ్రిటన్, సంయుక్తరాష్ట్రములు వానిని సరఫరా చేయవలసినయు, ఆ సందేశమున చెలిపిరి. ఆ సూచనలను స్టాలిను అంగీకరించెను. సంయుక్త రాష్ట్రములలో నిర్బంధ

నైనిక సేవను ఒక వత్సర కాలమునుండి 2½ సంవత్సరములకు పెంచియు చట్టము శాసనసభలో ఆమోదింపబడెను. రూజ్వెల్టు అధ్యక్షుడు దానికి అనుమతి నొసగి ఆమోదానికి తెచ్చెను. ఇదివరకు కంటే ఇపుడు సంయుక్త రాష్ట్ర ప్రభుత్వము యుద్ధమున దిగు పరిస్థితు లేర్పడలేదనియు రష్యనులు చాలకాలము జర్మను వాడుల నిరోధించి యుండగలరనియు రూజ్వెల్టు అధ్యక్షుడు 16 వ తేదిన ప్రకటించెను. బ్రిటిషు ప్రభుత్వ మంత్రియగు బీవరుబ్రూకుగారు ఆయుధ సరైల విషయమున సంయుక్త రాష్ట్రములకు వచ్చెను. ఇతడు న్యూయార్కులో మాటలాడుచు తమకు సంయుక్త రాష్ట్రములనుండి నైనిక సహాయ మక్రమలేదనియు, ఆయుధముల సంపదన చాలనియు ప్రకటించెను. సంయుక్త రాష్ట్ర యుద్ధ నాకలు ఆట్లాంటికు సముద్రమున గస్తీ తిరుగుచున్నవనియు, ఒక్క జర్మను నాకయైన సముద్రముమీద గన్పించలేదనియు సంయుక్త రాష్ట్ర నాకా కార్యదర్శి కర్నలు నాక్కుగారు 16 వ తేదిన ప్రకటించెను.

ఇపుడున్న యుద్ధముల ప్రకారము, రెండవత్సరముల వరకు రోజుకు రెండు నాకలు చొప్పున సంయుక్తరాష్ట్రములందు కలయారు చేయబడుచుండ నని అడ్మిరల్ లాండుగారు (సంయుక్తరాష్ట్ర) శాసన సభల నాకస్థాయి సంఘాధ్యక్షుడు) 17 వ తేదిన ప్రకటించెను. 18 వ తేదిన రూజ్వెల్టు చర్చిల్తో తన సంతాపణ వివరములను రహస్యముగ శాసన సభల నాయకులకు తెలియజేసెను.

రష్యాకు వ్యాధివాప్తకు రేవును చేరువటుల యిదివరకు చాల నాకలను ఆయుధ సామగ్రితో వంశిపీఠమనియు, యింకను వంశనుంటిమనియు సంయుక్త రాష్ట్ర అధికారులు ప్రకటించిరి.

మధ్యప్రాచ్యము (ఈజిప్టు-ఈరాక్-సిరియా) న బ్రిటిషు వారు సాగించుచున్న యుద్ధమునకుగాను చాల విమానములను సత్వరముగ అందుటకుగాను ఆఫ్రికామీదుగ వంపబడునని రూజ్వెల్టు అధ్యక్షుడు ప్రకటించెను.

1943 వ సంవత్సరము వరకు గూడ మహా సంగ్రాహము సాగుననియు, అప్పటివరకును కావలసిన ఆయుధోత్పత్తి ఏర్పాటులు గావించబడుచున్నవనియు 19 వ తేదిన రూజ్వెల్టు వెల్లడించెను.

రష్యా.

రష్యాలో దక్షిణ యుద్ధరంగమున, నీవరునదీ తీరమునగల నికలమూక్ అను చిన్న రష్యను నాకాశ్రయమును జర్మను సేనలు చుట్టుముట్టెనని 14 వ తేదిన జర్మనులు ప్రకటించిరి. నీవరునదీ నల్ల సముద్రమున కలియు చోట జర్మను సేనలు నల్లసముద్రతీరమును చేరెననియు, దానికి వడమటగానున్న ప్రాంతమును, రష్యను యుద్ధ నాకాకేంద్రములలో వొకటగు ఒడెస్సా రేవును చుట్టుముట్టితిమనియు జర్మనులు చెలుపుచున్నారు. అయినను ఈ ప్రాంతమునగల రష్యను నైత్యమునందు అత్యధిక భాగమును నీవరునదీకి తూర్పునకు సురక్షితముగ జేర్చితిమని రష్యను అధికారులు చెలిపిరి. 18 వ తేదిన జర్మను నైత్యములు ఒడెస్సారేవును చుట్టుముట్టినపుడు రేవునందున్న 35,000 టన్నుల యుద్ధనాక, 10,000 టన్నుల హాయిజరు, 4 డిప్లొయర్లు, 2 జలాంతర్గాములు, 60 వేల నైత్యుల, 84 టాంకులు, 530 ఫిరంగులు పట్టుకొనబడెననియు జర్మనులు 19 వ తేదిన ప్రకటించిరి. రష్యనులు ఈవార్త అసత్యమని ప్రకటించిరి. జర్మను నైత్యములు, నీవరునదీ తీరమునగల నీవరు ప్రాకోస్కు-అను పెద్ద పారిశ్రామిక పట్టణముపైకి జనుచున్నవనియు జర్మను ప్రకటన చెలుపుచున్నది.

మధ్య రంగమున, స్టాల్కొస్కునుండి కొంత జర్మను నైత్యము తూర్పు-దక్షిణ మూలగా జని మాస్కో-కీవు రైలు మార్గమును చేదించుటకు ప్రయత్నించుచున్నది.

ఉత్తర రంగమున రవ్యను నైస్యములు లెనికగ్రాడునకు దక్షిణ-పడమర మూలగా 70 మైళ్లలోనున్న కింగ్స్ బీ సగరమును ఖాళీ చేసి లెనికగ్రాడు పరిసరములకు వచ్చి చేరుచున్నది.

జర్మనులు దేశము నాక్రమించుటకంటే, అచారముగు రవ్యను నైస్యమును ఆయుధ సామగ్రిని పట్టుకొన జూచుచున్నారు. రవ్యను లిపుడు దేశము ఖాళీ చేయవలసివచ్చినను లక్ష్మపెట్టక, నైస్యమునకును ఆయుధ సామగ్రిని యెక్కువ నష్టము గలుగనంతవరకు పోరాడుచు తరువాత వెనుకకు తగ్గుచున్నారు. నైస్యమును కాపాడుకొనినయెడల కొలది రోజులలోనే అలసిపోవు జర్మను నైస్యములపైబడి వెడలగొట్టవచ్చునని రవ్యనుల యుద్దేశము.

లెనికగ్రాడుపైనను, మాస్కోపైనను రోజును జర్మనులు విమాన దాడులు సాగించుచున్నారుగాని, ఏవో వాకటి రెండు తప్ప శత్రువిమానములు ఆ సగర పరిసరముల భేదించుకొని, కట్టణమును ప్రవేశించజాలకన్నవి. ఉత్తరమున బాల్టికు ప్రాంతమునుండి దక్షిణమున కల్గినముద్ర ప్రాంతమువరకును గల రంగమునందంతటను పోరాటము భయంకరముగనే సాగుచున్నటుల వార్తలు చెప్పుచున్నవి.

ఫిన్నిషు నైస్యములు ఉత్తరమున స్టోర్బావల్లా పట్టణమును ఆక్రమించెనని 16 వ తేదీన ఫిన్నిషు అధికారులు ప్రకటించిరి.

14 వ తేదీనరకు జరిగిన పోరాటమున జర్మనులు 5 వేల టాంకులు గోల్వోయిరి. 11 డివిజనులు, 13 రెజిమెంటులు పూర్తిగా నిర్మూలమైనవి. 20 డివిజనులలో సగముకంటే యెక్కువమంది సైనికులు హతలైరి.

పోలండు-రవ్య ప్రభుత్వములు 15 వ తేదీన పరస్పర సైనిక సహాయపు వాడంబడికను గావించుకొనెను.

టర్కీ—ఈరాక్—ఈరాక్—సిరియా.

టర్కీయొక్క సరిహద్దులను, స్వాతంత్ర్యమును మన్నించెదమనియు, టర్కీపైన తమ కేవలముగు దురాక్రమణోద్దేశమును లేదనియు, బ్రిటిషు-రష్యా ప్రభుత్వములు రెండును గలసి 12 వ తేదీన టర్కీ ప్రభుత్వమునకు సందేశము నందజేసెను. ఐరోపాయందలి దేశములలో నేదియైన టర్కీపై దాడివచ్చినయెడల తాము ఉభయములను గూడ టర్కీ రక్షణకు సహాయముచేయవలసిగూడ బ్రిటిషు-రష్యా ప్రభుత్వములు వాగ్దానమునగను. టర్కీ ప్రభుత్వము ఈ వాగ్దానమును ఆంగీకరించెను.

జర్మన్ విజెంటులు ఈరాక్ నందు విశేషముగా చేరుతున్నారని అరోపించి, వారిని వెంటనే వెడలగొట్టవలెనని సోవియటు-బ్రిటిషు ప్రభుత్వములు రెండునుకలసి ఈరాక్ ప్రభుత్వమును రెండవసారి మరల గోరెను. అట్లుల వెడలగొట్టినచో తామే తగు చర్య దీనుకొనవలసియందుననిగూడ హెచ్చరించిరి. ఈరాక్ లో శిమకు విమానాశ్రయ సౌకర్యముల నొసగవలెననియు, పెట్రోలు నొసగవలెననియు లేనిచో రాజకీయ సంబంధములగూడ తెంచి వేసుకొనబడుననియు జర్మనీ ఈరాక్ ను హెచ్చరించివది. పర్షియాలో జర్మనుల కుట్రలను గురించిన ఆరోపణల కేవలము కల్పితములని పర్షియాను కత్రికలు ఎగతాళిచేయుచున్నవి.

సిరియా—లెబనాన్ రాష్ట్రములకు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము నొసగు నుద్దేశమును భృవపరచుకొనుచు, స్వతంత్ర ఫ్రెంచి నాయకుడగు డిగాలీ సేనానియు, బ్రిటిషు దేశీయాంగవంత్రి లిటిల్ గారును వ్రాసుకొనిన జాబులు 14 వ తేదీన ప్రకటించబడెను.

విషి.

ఈ నెల 12 వ తేదీన మార్షలు పెరెయిక్, ఫ్రెంచి ప్రజలకు విజ్ఞప్తిచేయుచు, ఇకమీస ప్రజలందరును తనకే రాజభక్తి ప్రమాణ మొనర్చవలెననియు, తన యధికారములను ఉపాధానియగు అడ్మిరల్ డార్లెకు యిచ్చితినియు, ప్రజ

లందరును, ఫ్రెంచిజాతియొక్క ఈ విషమస్థితిలో, సంపూర్ణ సహకారమును గన్నరుపవలెననియు గోరెను.

విషి ప్రభుత్వము, శత్రువగు జర్మనీతో సహకారమునర్ప నిశ్చయించుకొని ఫ్రెంచి ప్రజల ఆత్మగౌరవమును కళ్ళంక మొనర్చెనని స్వతంత్ర ఫ్రెంచి నాయకులు ఖండించిరి.

సిరియాలోని ఫ్రెంచి సైనికులను స్వతంత్ర ఫ్రెంచి సైనిక దళములలో చేరవలెనని కాటూ సేనాని నిర్బంధించుచుండెనని విషి ప్రభుత్వము బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునకు ఆక్షేపణపత్రము నందజేసెను.

ఫ్రాన్సునందలి ఉన్నత న్యాయస్థానముగు నెనెటు సభ్యులు 19 వ తేదీన పెరెయిను సేనానికి రాజభక్తి ప్రమాణమొనర్పిరి.

సిరియానుండి ఫ్రాన్సునకు గొరిపోబడిన బ్రిటిషు యుద్ధ ఖైదీలు తిరిగి సిరియాకు పంపియేయబడిరి.

ఇట్టి ఖైదీలను విడుదలచేయకుండ ఒడంబడిక షరతులను భంగపెట్టినందులకు ప్రతికారముగ, సిరియా హై కమిషనరగు డెంట్లు సేనానిని బ్రిటిషు అధికారులు నిర్బంధమునందుంచి, పాలస్తానమునందలి బెరూసలమునకు మార్పిరి.

దురప్రాచ్యము.

జపాను ప్రభుత్వమంతలలో నొకరును, మాజీ ప్రధానియుఅగు పారనుమాగారిపై ఒక యువకుడు 14 వ తేదీన రిపాల్వరు వ్రేల్చి హత్యచేయుటకు ప్రయత్నించెను. పిగ్గానుమాగారు గాయములు తగిలి చికిత్సనందుచున్నారు. నేరస్తుడు పట్టుకొనబడెను. అతడు తీవ్రవాద యువజన సమితి సభ్యులలో నొకరిని అనుకొనుచున్నాడు.

అంగ్లా-అమెరికా దేశములు జపానుచుట్టును శత్రువర్గముల కల్పించి, జపానును అణచజూచుచున్నదనియు, కాని జపాను ఆ బెడరింపుల లక్ష్యముచేయక తా నదివరకు నిర్ణయించుకొనిన కార్యక్రమము నమలుజరుపుననియు జపాను అధికారి రేడియోలో ప్రకటించెను.

జపానునుండి 100 మంది అమెరికను పౌరులను ఖాళీ చేయుటకు అనుమతినిగోరగా జపాను అధికారులు అనుమతిని నిరాకరించిరి.

సంయుక్తరాష్ట్రములు వ్యాడివాస్ట్ రేపు (రష్యా) నకు నౌకలలో ఆయుధ సామగ్రిని పంపునెడల, జపాను పుకేషించి యూరకొనజాలదని జపాను ప్రభుత్వ ప్రచురణశాఖోద్యోగి యగు ఇషిగారు 19 వ తేదీన హెచ్చరించిరి.

ఇండో-చైనాకు 18 వ తేదీన మరికొన్ని క్రొత్త జపాను నైస్యములు వచ్చిచేరెను. ఇదివర కచట 160 వేల నైస్యమున్నటుల చెలుపబడెను.

చైనాకు సంయుక్తరాష్ట్రములు 8 లక్షల టన్నుల ఆయుధ సామగ్రిని వెంటనే పంపుట కేర్పాటుల గావించెను.

చైనా రాజధానియగు చంకింగునగరముపై వారము రోజులు నిరంతరాయంగా జపాను విమానములు బాంబుల వర్షించెను. 14 వ తేదీన అవి ఆగిపోయెను.

తాయి దేశమును బ్రిటిషు అధికారులు బెడరించుచుండిరను జపాను ఆరోపణ పూర్తిగా అసత్యమని, మలయా యందలి బ్రిటిషు సర్వసేనాధిపతియగు సర్ బ్రూకు పాఫాంగారు ఖండించిరి.

జపాను, తాయి ప్రభుత్వమునకు కొన్ని షరతుల చెలిపి, వానికి 8 రోజులలో సమాధాన మొసగవలెనని అంత్యసంజ్ఞేశము నందెనను వార్త అసత్యమని తాయి ప్రధాన మంత్రి 19 వ తేదీన ఖండించెను.

మంచూకో-రష్యా సరిహద్దున వివాదముల పరిష్కరించుకొనుటకు నియమించుకొనబడిన సంయుక్తసంఘము, ఒక యొడంబడికను సిద్ధపరచెననియు, సెప్టెంబరు 22 వ తేదీన దానిపై సంత్తకములు జరుగుననియు, రష్యా, మంచూకో అధికారులు ప్రకటించిరి.

సలహా : ఇకముందు చూచుకొనుటకు యీ మదరాసు యుద్ధ సంచికను మీరు భద్రపరచుకొనుడు.

[మదరాసు సమాచారముల డైరెక్టరుగారు తమ వందనములతో దీనిని మీకు పంపుచున్నారు.]